

Kollektiv trafikplan for Region Midtjylland 2017 – 2021(2030)

Baggrund

Trafikstyrelsen udarbejder i henhold til lov om trafikkselskaber i løbet af 2016 en ny statslig trafikplan 2016 - 2030 til afløsning af den nuværende statslige plan der dækker perioden 2012 – 2027.

§ 8. Transportministeren udarbejder mindst hvert fjerde år efter høring af trafikkselskaberne og kommunerne en trafikplan for den jernbanetrafik, der udføres som offentlig servicetrafik på kontrakt med staten. I planen redegøres for statens overvejelser, og statens prioriteringer fremlægges. Planen skal bl.a. indeholde oplysninger om politiske og økonomiske servicemålsætninger for den statslige offentlige servicetrafik samt en beskrivelse af besluttede statslige projekter og dispositioner, der berører kapaciteten på jernbanenettet og disses samspil med den eksisterende offentlige servicetrafik..”

I henhold til Bekendtgørelse om samarbejde ved koordinering og planlægning af offentlig servicetrafik m.v. §1, stk. 2. skal ”den statslige trafikplan udarbejdes for at sikre god koordination mellem planerne for den statslige, regionale og lokale offentlige servicetrafik og for at give trafikkselskaberne mulighed for at indrette planerne for deres trafik i forhold til den statslige offentlige servicetrafik.”

Trafikkselskaber skal på baggrund af statens trafikplan udarbejde en trafikplan for trafikkselskabets område.

§ 9. Trafikkselskabet udarbejder med udgangspunkt i den statslige trafikplan mindst hvert fjerde år en plan for serviceniveauet for den offentlige servicetrafik, der varetages af trafikkselskabet, jf. § 5. Planen skal indeholde et strategisk grundlag, der som minimum fastlægger de overordnede principper for rutenettet og et flerårigt budgetoverslag.

Midttrafiks nuværende trafikplan dække perioden Trafikplan 2013 – 2017 og der skal derfor udarbejdes en ny plan der dækker perioden 2017 – 2021.

Bestemmelsen i lov om trafikkselskaber om trafikkselskabernes udarbejdelse af en trafikplan blev i 2015 ændret således at sidste punktum i ovennævnte § 9 blev tilføjet. I bemærkningerne til lovforslaget hedder det:

”For at skabe et mere stabilt rutenet inden for trafikkselskabets geografiske område, hvor ansvaret mellem kommuner og regioner sættes i mere forudsigelige og stabile rammer, foreslås det, at trafikplanen også skal indeholde et strategisk grundlag, der som minimum fastlægger de overordnede principper for rutenettet samt et flerårigt budgetoverslag.

Der skal med det strategiske grundlag fastlægges et grundlæggende net af ruter, herunder en beskrivelse af kørsels- og betjeningsomfang, som regioner og kommuner så vidt som muligt har lagt sig fast på, og som de som udgangspunkt ikke på kort sigt ændrer.

Det strategiske grundlag skal ses som en form for aftale mellem kommuner og regioner i trafikkselskabet, hvor de over for hinanden har lagt sig fast på dette grundlæggende rutenet, som kommuner og regioner efterfølgende vil kunne arbejde ud fra i forbindelse med planlægningen af øvrige ruter.

Med forslaget fastlægges de overordnede principper for rutenettet ud fra en længere planlægningshorisont end det er tilfældet med planlægningen af bustrafikken i dag.”

Lovændringen blev fulgt op i bekendtgørelse om samarbejde ved koordinering og planlægning af offentlig servicetrafik m.v. § 2, som nu lyder:

Stk. 2. Trafikkselskabernes plan skal indeholde et strategisk grundlag, der som minimum fastlægger de overordnede principper for rutenettet og et flerårigt budgetoverslag, der udarbejdes i samspil med de

overordnede principper. De overordnede principper skal fastlægges ud fra en længere planlægningshorisont og indeholde et grundlæggende net af ruter, herunder en beskrivelse af kørsels- og betjeningsomfang, som regioner og kommuner så vidt som muligt har lagt sig fast på, og som de som udgangspunkt ikke på kort sigt ændrer.

Stk. 3. Trafiksekskaberne skal i udarbejdelse af deres trafikplan tage udgangspunkt i den statslige trafikplan.

Lovændringen får betydning for den nye trafikplan. Der må i højere grad lægges vægt på, at trafikplanen mere konkret beskriver de overordnede principper for rutenettet og strategien for udviklingen af nettet.

Den statslige plan for udvikling af banetrafikken sætter rammerne for den regionale trafik, og de opgaver den skal løse. Banetrafikken og især den regionale trafik sætter så igen rammerne for de opgaver, der skal løses af lokalruterne og i bybustrafikken.

Det foreslås derfor at hovedindholdet af trafikplanen bliver status og fremtidig udvikling af rutenettet herunder flextur og teletaxa, mens andre emner såsom miljø, kommunikation, realtid, billet- og takstpolitik m.v. evt. samles i en forretningsplan for Midttrafik.

Det foreslås endvidere, at det længere tidsperspektiv i statens trafikplan afspejles i Midttrafiks trafikplan

Forslag til hovedindhold i trafikplanen

Analysen

Der udarbejdes en statusredegørelse for den kollektive trafik i Region Midtjylland, som beskriver:

1. Togtrafikken med passagertal på strækningsniveau og udviklingen i passagertallet
2. Det regionale rutenet med passagertal på ruteniveau og udviklingen i passagertallet
3. Den kommunale bybustrafik og lokalruter med passagertal og udviklingen i passagertallet (m.h.t. udviklingen i passagertallet i de regionale ruter og bybusserne overgår Midttrafik til automatiske tællinger i 2016-2017, hvilket kan gøre det usikkert at sammenligne med tidligere tællinger)
4. Forventninger/fremskrivninger af passagerudviklingen i forskellige dele af regionen ud fra data for den demografiske udvikling og generelle tendenser i forhold til brug af kollektiv trafik.
5. Status for kundetilfredshed (passagerpulsens evt. andre undersøgelser)

Herudover udarbejdes med udgangspunkt i Transportvaneundersøgelsen og evt. data fra landstrafikmodellen en analyse af den kollektive trafikandel for rejser i bybusområderne bybuskommunerne og mellem større byområder.

Specielt for Aarhusområdet anvendes denne analyse til en vurdering af potentialer for at øge den kollektive trafikandel.

Indhold af trafikplanen

1. Baggrunden for Trafikplan 2017 – 2021 (2030)
2. Kort status for trafikplan 2013 – 2017 (bilag)
3. Status for den kollektive trafik i Region Midtjylland (bilag ovennævnte statusanalyse)
4. Hovedindhold i statens trafikplan 2016 – 2030

- Hvad betyder den statslige trafikplan i Region Midtjylland
  - Hvilke ønsker er der til den fremtidige togtrafik (Skal også afleveres i forbindelse med høringen i.f.m. den statslige trafikplan)
5. Udvikling af det regionale rutenet i planperioden
    - Forslag til et regionalt hovednet med en overordnet beskrivelse af serviceniveauet i dette net
    - Supplerende regionale ruter
  6. Særlig fokus på Aarhusområdet
    - Letbaneudbygningen og bybusnettet
    - Potentialer for at øge den kollektive trafikandel
  7. De øvrige bybuskommuner
    - Benchmark i.f.t. kollektiv trafikandel, passagertal, passagerkilometer, økonomi
    - Planer for udvikling af bybussystemerne
  8. Planer for udvikling af lokalruter flextur og teletaxa

Herudover foreslås to temaer.

Tema 1: Busprioritering, BRT og fremkommelighed i bybuskommunerne

Tema 2: Samarbejde om styrkelse af mobiliteten på tværs af transportformer

Organisering

Trafikplanen skal godkendes af Midttrafiks bestyrelse efter høring hos Region Midtjylland og kommunerne.

Arbejdet forankres i Midttrafiks afdeling for Rådgivning og mobilitet.

Trafikstyregruppen fungerer som styregruppe for udarbejdelsen.

Der etableres en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Region Midtjylland (1) og kommunerne (3)

Tidsplan (Der kan være noget om kommunalvalg i 2017, der skal tages stilling til)

Følges tidsplanen fra 2013, så blev trafikplanen besluttet sendt i høring i august 2013 og vedtaget i oktober 2013.

Det foreslås at samme tidsplan følges.